

2015019942

Zaaknummer: 2015/5692
Referentie: 2015/19942

Nota inspraak en overleg bestemmingsplan "Tusschenwater" (versie d.d. 9 juli 2015).

A. Inleiding.

Het gebied Tusschenwater, dat is gelegen in het Hunzedal ten zuiden van De Groeve en ten westen van Zuidlaarderveen, wordt ingericht als natuurontwikkelings- en waterbergingsgebied. De huidige functie van drinkwatervoorziening blijft behouden. Het gebied wordt mede ingericht voor natuurvriendelijke recreatie. De natuurontwikkeling is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland in het gebied van de Hunze.

In het project werken het Waterschap Hunze en Aa's, de provincie Drenthe, Stichting Het Drentse Landschap, Waterbedrijf Groningen en de gemeente Tynaarlo samen.

Het plan wordt in twee fasen ontwikkeld. Fase 1 wordt globaal begrensd in het noorden door de Hunzeweg (N386) van Zuidlaren naar Hoogezand en pompstation De Groeve en ten zuiden door de weg De Knijpe. Ook de polders Groeveveld, Tusschenwater, Burgvoort en Knijpstukken/Weelings maken deel uit van fase 1.

Het voorontwerpbestemmingsplan "Tusschenwater (NL.IMRO.1730.BPTusschenwater-0201), heeft vanaf 10 april 2015 tot en met 21 mei 2015 voor een ieder ter inzage gelegen met de mogelijkheid voor het indienen van een zienswijze.

Op woensdag 29 april 2015 vanaf 18.00 tot 21.30 uur was er in Tulip Inn Brinkhotel Zuidlaren, Brink O.Z. 6, 9471 AE Zuidlaren een inloopbijeenkomst, waarbij medewerkers van de gemeente tekst en uitleg hebben gegeven over het bestemmingsplan. Ook het Waterschap Hunze en Aa's was daarbij aanwezig om uitleg te geven over het projectplan Waterwet voor Tusschenwater en het ontwerp- peilbesluit voor het peilgebied van het gemaal Oostermoer.

B. Ingediende overlegreacties.

a. Provincie Groningen bij brief van 27 mei 2015.

Advies.

Met de conclusies uit het rapport "Natuurtoets Tusschenwater, concept d.d. 21 januari 2015" kan worden ingestemd. Daaruit blijkt dat er geen sprake is van significante negatieve effecten vanwege het project natuurinrichting Tusschenwater en dat er dus ook geen sprake is van vergunningsplicht ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998. Het is wenselijk om die conclusie ook voor te leggen aan gedeputeerde staten van Drenthe.

Reactie.

We hebben met instemming kennis genomen van de provincie Groningen.

b. Provincie Drenthe bij brief van 25 juni 2015.

1. Advies betreffende archeologie.

Op vrijdag 5 juni 2015 heeft er overleg plaatsgevonden over het aspect archeologie in het bestemmingsplan. Bij dat overleg zijn afspraken gemaakt over de aanpassing van het bestemmingsplan. G.s. gaan er vanuit dat deze aanpassingen zullen worden verwerkt.

Reactie.

Het ontwerp zal worden aangepast conform de gemaakte afspraken.

2. Advies betreffende verkeer.

Uit het bestemmingsplan kan niet worden opgemaakt of fietspaden aansluiten op een provinciale weg en hoe oversteken geregeld gaan worden. Mocht dit wel het geval zijn, dan treden g.s. graag met de gemeente in overleg. Voor het aanleggen van duikers onder de provinciale weg, is een vergunning nodig.

Reactie.

Van de opmerkingen van de provincie is kennis genomen en we zullen - indien nodig - daartoe contact met de provincie opnemen.

3. Advies betreffende Natuurbeschermingswet.

In het kader van de voortoets van de NB wet vergunning kunnen wat betreft de mogelijke effecten van uitvoering van het bestemmingsplan op broedvogels niet zonder meer de conclusies uit de ecologische rapportage onderschreven worden. Het is niet bekend of er effecten zijn op broedvogels en of daarmee een NB vergunning noodzakelijk zou zijn. Op basis van de informatie in de ecologische effect beoordeling kan de conclusie dat er geen effecten zijn op broedvogelsoorten niet direct onderschreven worden. Hierdoor kunnen g.s. op dit moment nog niet instemmen met de conclusie dat een NB wet vergunning niet noodzakelijk is.

Reactie.

In overeenstemming met het advies van de provincie is een aanvullende notitie "broedvogels" opgesteld (Tusschenwater- Aanvullende notitie broedvogels – Definitief; Grontmij 7 juli 2015). Die notitie zal in de toelichting van het bestemmingsplan worden opgenomen. Onderstaand de samenvatting van de conclusies.

Binnen Natura 2000-gebied.

Inrichting van het natuur- en waterbergingsgebied Tusschenwater en het recreatief medegebruik leiden binnen de grens van het Natura 2000-gebied niet tot een negatief effect op de broedvogels roerdomp, porseleinhoen en rietzanger. Significant negatieve effecten zijn met zekerheid uitgesloten.

Buiten Natura 2000-gebied (plangebied Tusschenwater).

In de huidige situatie is er geen sprake van geschikt leefgebied van roerdomp en porseleinhoen. In beperkte mate in sommige jaren wel voor de rietzanger. Het plangebied ligt op 1000 tot 1.500 meter afstand van de grens van het Natura 2000 Zuidlaardermeergebied.

Toekomstige nieuwe situatie.

In de nieuwe situatie wordt het gebied ingericht als zomerpolder. De geschiktheid voor roerdomp, porseleinhoen en rietzanger neemt toe.

Recreatief medegebruik is in de broedperiode beperkt tot de kade die rond het boezemgebied ligt. De centraal door het gebied lopende fiets- en wandelpaden zijn in die periode dan afgesloten. Als gevolg van extensief recreatief medegebruik van de kade zal er in het broedseizoen in de randen sprake kunnen zijn van verstoring. De oppervlakte geschikt leefgebied voor genoemde vogels neemt daardoor in het broedseizoen enigszins af. Het inrichtingsplan en het toekomstige beheer voorzien in recreatieve zonerings naar plaats en tijd en het beperkt faciliteren van de toegankelijkheid van het natuurgebied buiten het broedseizoen (toegangssluisen in raster). Daarmee wordt bereikt dat de ecologische functionaliteit en natuurbeleving zijn gewaarborgd en de mate van verstoring wordt beperkt.

Het plangebied blijft bij het voorgestelde recreatieve medegebruik geschikt voor 1-2 broedparen roerdomp, 3-5 broedparen porseleinhoen en meerdere broedparen rietzangers. Het plangebied maakt weliswaar geen deel uit van het Natura 2000-gebied, maar ligt er wel zo dichtbij dat uitwisseling van soorten kan plaatsvinden.

De inrichting van Tusschenwater zal zodoende naar verwachting een positieve bijdrage leveren aan de instandhoudingsdoelen van roerdomp, porseleinhoen en rietzanger in het Natura 2000 Zuidlaardermeergebied. Verder zal de inrichting van het plangebied leiden tot een verschuiving in broedvogelsoorten en aantallen.

Soorten van agrarisch beheerd gebied zullen afnemen of verdwijnen. Het plangebied zal geschikt worden voor

vestiging of uitbreiding van kritische broedvogels van nat en vochtig hal natuurlijk grasland, open water/beek, moeras en moerasbos. De gewenste EHS-doelen ten aanzien van broedvogels worden op deze wijze gerealiseerd.

4. Advies betreffende bestemming voormalige boerderij Osbroeken 2 te Zuidlaren.

In het plangebied bevindt zich een voormalige boerderij aan de Osbroeken 2 te Zuidlaarderveen. Het heeft de voorkeur om de planologische ontwikkelingsmogelijkheden zo breed mogelijk te houden, mits dit passend is of een bijdrage kan leveren aan het gebied.

Reactie.

Het agrarisch bedrijf is in het verleden door de provincie aangekocht om de beschikking te krijgen over de daarbij behorende grond voor natuurontwikkeling en waterberging. In het voorontwerpbestemmingsplan is gebruik van de opstallen voor woondoeleinden al dan niet in combinatie met aan huis verbonden beroep of aan huis verbonden bedrijf of een "bed en breakfast" toegestaan.

We zijn uiteraard bereid om met de provincie mee te denken over een zinvol gebruik, maar dat mag niet haaks staan op de doelstellingen van het project Tusschenwater. We plaatsen geen agrarisch bedrijf uit om een nieuw agrarisch bedrijf toe te staan. Recreatief gebruik moet passen binnen het voorgestane extensieve recreatieve medegebruik van het totale gebied. Een gebruik als beheerboerderij voor het gebied door bijv. Het Drentse Landschap zou niet misstaan.

Kortom, we hebben op dit moment nog niet voldoende informatie om een besluit te kunnen nemen over de gevraagde verruiming van de bestemming. Het pand komt de komende maanden in de verkoop. Op basis van het resultaat daarvan zou t.z.t. bij de vaststelling van het bestemmingsplan kunnen worden gezien of een concreet initiatief past binnen de doelstellingen van het project Tusschenwater.

Een optie is ook om het pand voor woondoeleinden te verkopen en het verschil tussen de opbrengst van de grond en de boekwaarde ten laste te brengen van de kosten van de inrichting van het gebied.

c. Burgemeester en wethouders van de gemeente Aa en Hunze bij brief van 20 april 2015.

Mededeling, dat met de inhoud van het bestemmingsplan wordt ingestemd.

d. Waterschap Hunze en Aa's bij brief van 20 mei 2015.

Voor het gebied Tusschenwater en omgeving is een inrichtingsplan opgesteld waarin ook de waterhuishoudkundige aspecten zijn beoordeeld. Op basis hiervan is een plan en watertoets document opgesteld dat ook in het bestemmingsplan is opgenomen. De maatregelen die nodig zijn om een goede inrichting van het gebied te waarborgen en eventuele negatieve effecten op de omliggende functies te voorkomen zijn ook in het bestemmingsplan opgenomen. Verder geeft dit plan geen aanleiding tot het maken van nadere opmerkingen.

e. Het Drentse Landschap bij brief van 20 mei 2015.

De eigendommen van de stichting krijgen zowel in fase I als in fase II de bestemming "natuurgebied". Dit doet recht aan het overheidsdoel waarvoor deze gronden zijn aangekocht, namelijk de ontwikkeling van natuur op deze percelen. Daarmee wordt het beleid voor de Ecologische Hoofdstructuur op een juiste wijze vertaald.

De percelen kadastraal bekend gemeente Zuidlaren, sectie L nummers 887 en 7 zijn respectievelijk per abuis bestemd voor "agrarisch" en recentelijk aangekocht door BBL/Provincie Drenthe om deel uit te maken van de inrichting van het gebied Tusschenwater.

Verzoek 1.

Verzocht wordt om aan beide percelen een natuurbestemming te geven.

Reactie.

Voor beide percelen ligt een natuurbestemming voor de hand. Het verzoek wordt gehonoreerd.

In artikel 13 van de bestemmingsregels (Waarde – Cultuurhistorie) worden nadere regels gegeven ter bescherming van de cultuurhistorische waarden van het gebied. Het inrichtingsplan is gericht op natuurontwikkeling, waarbij rekening is gehouden met de cultuurhistorische waarden. Geconcludeerd wordt dat het voorliggende inrichtingsplan zonder beperkingen kan worden uitgevoerd op basis van artikel 13.4.2 lid g. Genoemd inrichtingsplan heeft echter betrekking op een deel van het gebied met de bestemming “natuur” (fase I). Buiten dit gebied in de fase II liggen eveneens gronden met de bestemming “natuur” waarop artikel 13 van toepassing is.

Verzoek 2.

Verzocht wordt de aanduiding van artikel 13 voor deze gronden van de verbeelding te halen of in de uitzonderingsregels van artikel 13.4.2 lid g een toevoeging op te nemen, dat het in artikel 13.4.1 bedoelde verbod eveneens niet geldt voor gronden waarvoor een inrichtingsplan ten behoeve van natuur is uitgewerkt.

Reactie.

Inderdaad is de vergunningplicht voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en voor werkzaamheden uitgesloten voor de werkzaamheden in fase 1. Hierbij wordt verwezen naar het Inrichtingsplan Tusschenwater en het Projectplan Waterwet. Een dergelijk inrichtingsplan bestaat nog niet voor fase 2 en is dus ook nog niet door ons getoetst. Op voorhand kan niet worden gegarandeerd dat de cultuurhistorische waarden in dit gebied behouden blijven door een nog op te stellen inrichtingsplan. Bij fase 1 is dat wel het geval; deze is uitgebreid afgestemd met de verschillende betrokken partijen. Het zou de rechtszekerheid in het geding brengen om een zelfde uitzondering van fase 2 op te nemen, zonder dat eenzelfde onderzoek en afstemming heeft plaatsgevonden als in fase 1. Daarbij wordt opgemerkt dat het niet onmogelijk wordt gemaakt om de werkzaamheden uit te voeren in fase 2. De vergunningsplicht schrijft voor dat te zijner tijd wordt aangetoond dat de daar geldende waarden niet onevenredig worden aangetast.

C. Ingediende zienswijzen.

f. Door de eigenaar/bewoner van het pand Broeken 4, 9474 TH Zuidlaarderveen.

Uitgangspunt bij de inrichting van het gebied Tusschenwater is dat de landbouwkundige gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden niet mogen verslechteren. De huidige waterhuishoudkundige situatie van de landbouwgronden ondergaat dus geen negatieve veranderingen. De inrichting van het gebied Tusschenwater wordt hierop gebaseerd. Via de peilbuizen in de omgeving kan dit uitgangspunt goed worden gecontroleerd. In 2010 zijn grondwaterstandpeilbuizen in het omliggende landbouwgebied geplaatst. Met 2015 erbij is een meetreeks van 6 jaar voor nulmeting beschikbaar. Dit uitgangspunt met het bijbehorende toetsingsinstrument is een onderdeel van het plan Tusschenwater. De huidige maatregelen om aan het uitgangspunt te voldoen zijn gebaseerd op modelberekeningen. Hoe dit in de toekomst zal uitpakken is niet met zekerheid te zeggen.

Verzoek 3.

Verzocht wordt om dit hydrologisch uitgangspunt in de regels van het bestemmingsplan op te nemen om aan de landbouwers duidelijkheid te bieden dat het goed komt.

Reactie.

Hydrologische uitgangspunten horen niet in de regels van het bestemmingsplan thuis. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het Inrichtingsplan Tusschenwater (fase 1), dat met het bestemmingsplan ter inzage heeft gelegen en deel uit maakt van de toelichting op het bestemmingsplan, en in het ontwerp-Peilbesluit.

Om te kunnen beoordelen welke mitigerende maatregelen nodig zijn om te voorkomen dat er vernattingseffecten in de omgeving optreden als gevolg van de realisatie van het plan is een uitgebreide grondwatermodelstudie uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van hetzelfde model (Triwaco) dat is gebruikt ten behoeve van het MER, doch nu verfijnd met aanvullende gegevens over bodemopbouw en de peilbuisgegevens die sindsdien ter beschikking zijn gekomen. Een uitvoerige omschrijving van het model, validatie, gevoeligheidsanalyse en de resultaten is opgenomen in het rapport Achtergronddocument Waterhuishouding Tusschenwater, dat ter inzage heeft gelegen met het ontwerp-Peilbesluit.

Kort samengevat is in het Inrichtingsplan en het ontwerp-Peilbesluit aangegeven dat door het graven van een brede kwelsloot rondom het gebied langs de kaden en het verlagen van het peil van het gemaal Oostermoer vernattingseffecten op de omgeving worden voorkomen. Mocht ondanks deze maatregelen blijken dat er toch vernatting op een aantal percelen plaatsvindt, dan is het waterschap bereid om op perceel niveau op haar kosten in overleg met de betrokken eigenaren maatregelen te treffen. Ook is de Nadeelcompensatieverordening van het waterschap Hunze en Aa's van toepassing.

Verzoek 4.

Een ander uitgangspunt van het plan Tusschenwater is, dat de grondverwerving is gebaseerd op vrijwillige basis. Dit strookt niet met het bepaalde in artikel 3.7.2 lid c van de regels dat "de wijzigingsbevoegdheid van de bestemming "agrarisch" in "Natuur -2" kan worden toegepast als gedeputeerde staten van de provincie Drenthe, ter voorbereiding van een besluit van provinciale staten als bedoeld in artikel 78 van de Onteigeningswet, hiertoe verzoeken".

Reactie.

De zienswijze is terecht. Het uitgangspunt van de vrijwillige grondverwerving is neergelegd in artikel 3.7.2. De wijzigingsbevoegdheid kan worden toegepast als (a) de eigenaren van de betreffende gronden daarom verzoeken, of (b) de gronden zijn verworven of ontpacht ten behoeve van het realiseren van de natuurfunctie. Lid c hoort daarin niet thuis. **Voorgesteld wordt om lid c te schrappen.**

g. Eigenaar/bewoner De Voorde 10 te De Groeve bij e-mail van 18 mei 2015.

Tusschenwater wordt waarschijnlijk een mooi gebied met veel biologische diversiteit. Voor veel dieren zal uitvoering van het plan positieve effecten hebben. In het ontwerp zijn geen extra voorzieningen voor de ijsvogel, die nu in betonnen kunstwerken in het gebied leeft, en voor diverse soorten zwaluwen genoemd.

De ijsvogel kan zich langs de Hunze redelijk handhaven, maar er ligt ook een kans om door de aanleg van steil kanten in Tusschenwater de leefmogelijkheden te vergroten (mensen in Zuidoevers willen de ijsvogel ook wel eens in het echt zien).

Met het toenemen van het wateroppervlak zal de hoeveelheid insecten ook weer toenemen (dit was ook merkbaar na de aanleg van Zuidoevers). Zwaluwen zijn enorme insectenvangers, maar komen steeds verder in de verdrukking (mensen willen ook geen zwaluwnesten meer aan huis; dat geeft alleen maar rommel).

De oeverzwaluw zou met kleine aanpassingen ook zijn plekje in dit gebied kunnen vinden.

Verzoek 5.

De hoop wordt uitgesproken dat deze visie op Tusschenwater kan worden meegenomen in het ontwerp.

Reactie.

Over dit verzoek heeft op 1 juni 2015 telefonisch contact plaatsgevonden met Het Drentse Landschap. Uitkomst daarvan is dat het voorgenomen hermeanderen van de Hunze goede mogelijkheden biedt voor de oeverwaluw en de ijsvogel. De af te steken zandhopen en gangen bieden daarvoor op termijn in principe voldoende ruimte. Met HDL is afgesproken, dat met verzoeker contact wordt opgenomen om de ideeën daarover uit te wisselen.